

PIESZCZOTA (47) *sb f*

pieszczota (47), [**pieściota**].

e, o oraz a jasne.

sg *N* pieszczota (9). ◇ *G* pieszczoty (11). ◇ *A* pieszczotę (4). ◇ *I* pieszczotą (2). ◇ *L* pieszczocie (8).
◇ *pl N* pieszczoty (3). ◇ *G* pieszczot (2). ◇ *A* pieszczoty (4). ◇ *I* pieszczotami (1). ◇ *L* pieszczotach
RejZwierc (2), *pieszczociech* (1) *RejZwierc*.

Sł stp brak, Cn notuje, Linde także XVIII w.

1. *Pobłażliwość, łagodność, wyrozumiałość, dobroć; rozpieszczanie; indulgentia Mącz, Modrz (17) : RejWiz 6, 88v marg, Cc8v; Depravatus indulgentia, Skążył fie z piefzczoty. Mącz 82c; Bo częłto sie fynowie zbytnią oycow fwych łatwością y dobrocią płuia: Przeto od tey nikczemney piefzczoty niech ie Pleban odłtrafza KuczbKat 310, 310; ModrzBaz 12.*

W połączeniu szeregowym (1): Lecż nieftety/ co fię dobrego od Bogá łamego z dobrą náturą wśeie [!]/ rodzice swoim niedbálftwem/ piefzczotą/ y nieprzyłtoyną miłością/ wykopywáią y gubią. SkarŻyw 136.

Szeregi: »pieszczota, miłość« (1): A ták toć ieft piefzczotá/ toć ieft miłość práwa/ Gdzye około młodości ná wżem dobra łpráwá. RejWiz 89.

»rozkosz i (a) pieszczota« (3): Przeto rodzicy [...] nyechay czuyą wtym/ áby dzyeći fwych zmłodości nie rołpulfczáli/ ich áby nye bárzo w rołkolfy y w pyełfczocye myeli. GliczKsiąż E6, E5v; SkarKaz 517b.

Przen [czyja] (2) : Pyełfczotá fortuny/ nye zówždy dobra. RejWiz 6 marg, Cc8v.

a. *Okazywanie komuś czulości, miłości; blandimentum, blanditia Cn (3) : Bo y on Lucifer ktory był wielkim kochánim iego/ á był zwan Anyołem fwiátłości/ łkoro z oney piefzczoty w tę hárdą łpráwę wpádlá myłł iego/ iż fie chciał zrownác powagą swoią z onym swoim Pánem [...] wnet gi kazał márnim łtręćić RejPos 200; IA Cnotá [...] Piefzczot żadnych nie vmiem: z rołkolfzą przymierza N[ie]bierzę RybGęśli C2v.*

Przen (1) : Iáko hoyni Bogowie/ gdy łczodromietnémi Ná ten świat miecá dáry/ rękómá świętými. Ták téż bywáią groźni [...] Zówrzyłz tedy myłłi fwé/ iákbyś niewiedziála: Piefzczotác to. GosłCast 37.

2. *Delikatność, subtelność, skromność, być może powab; blandimentum, blanditia, mollitia Cn (1) : ále [białogłowa] niechay thák táncuie/ iżby znác było/ niedużość iey/ y iákąś przyrodzoną piefzczotę/ tey plći bárzo przyłtoyną. GórnDworz X3v.*

3. *Próżnowanie, skłonność do zbytku i wygod; mollities Modrz (18) : RejWiz 6v; Molliter educatus, w piefzczocie wychowány. Mącz 229d; ModrzBaz 113v.*

pieszczota czyja [w tym: G pron i sb (5), pron poss (1)] (6): RejAp 79v; RejZwierc 113v, 267v; Niegodzą fię do rycerłkich łpraw kochánkowie á zbyteczni ludzie: iáko Numanus mowi/ gdy Troiánom ich piefzczotę [...] wymawia ModrzBaz 109v, 118; GórnRozm K2v.

W połączeniach szeregowych (4): RejZwierc 113v, 187, 267v; To iáwna rzecz/ iż zpotraw á znapiow rołkolfznych/ niemierność roście: ktora łnádno łkiefza fię do piefzczoty/ do bełtliwości y do zemdlenia/ ktore rzeczy łą bárzo wielkie zarázy Rzeczypołpolitey. ModrzBaz 113v.

W *przeciwstawieniach*: »praca (2), dzieło pracowitsze, twardość ... pieszczota« (4): *BielŻyw* 27; *KochPieś* 2; *Młodź wálzá* [...] źle [!] bárzo má wychowanie/ bo ich nie w pracy/ ále w pieščoćie wychowywáćie *GórnRozm* L3; *SkarKaz*)(4).

Wyrażenia: [»pieściota cielesna«; w tym fie innym zábawiáło vkulzenie/ powonienie y dotykánie thwoie/ iedno w pieščiotách y rołkofzách ćielefnych? *LGranWarszwZwierc* 2.]

»epikurska pieszczota« (1): Bowiem gnuśne leniřtwo luźne proźnowanie/ Bez prace/ bez fráunku chce mieć wychowanie. Nie ma fię do niczego/ śmierdzi mu robotá: Miła mu Epikurřka rołkofz y pieščzotá. *KlonWor* 33.

»kochana pieszczota« (1): Sámi teź Turcy niektórych Chreščijánów kocháná pieščzotę y rołkofzy [*mollitiem et delicias*] ták dobrze wiedzá/ iż ilekroć z nimi bitwę řtoczyć myřlá/ powiedáią że fię z wieprzámi karmnemi potykáć máią. *ModrzBaz* 118.

»piieszczota niewieřcia« = *zniewieřciaość* (1): Bo/ ktorým fię więcey podoba proźnowanie y pieščzotá niewieřcia [*mollities*]/ ktorzi fię báwią rzeczámie cnoćie nieprzyřtoynemi [...] ći niech wiedzá/ że fię od śláchetnořci przodków řwych wyrodźili *ModrzBaz* 42.

Szeregi: »miękkóć i pieszczota« (1): áby fię náuczył wřzytko z rádá czynić/ [...] miękkóci fię y pieščzoty wřzelákiey w czas odućzáiąc/ á do rycerřkiey twardořci/ nie tylo duřę/ ále y ćiało řwoie řpofobiać. *SkarKaz*)(4).

»proźnowanie i pieszczota« = *otium et mollities* *Modrz* (1): *ModrzBaz* 42 cf »piieszczota niewieřcia«.

»piieszczota i rozkosz« = *mollities et deliciae* *Modrz* [szyk 1:1] (2): *ModrzBaz* 118; *KlonWor* 33; [[ta] kthora záledwe nogá ziemie dořtěpowała/ dla rołkofzy y pieščzoty řwoiey [*prae deliciis suis et prae teneritudine*]/ zayreć będzie męźowi řwemu *BibRadz Deut* 28/56 (*Linde s.v. pieščzotny*); *LGranWarszwZwierc* 2].

»piieszczota a rozpustnořć« (1): Wielkich Pánów řynowie niemal wřzytcy w pieščoćie á w rořpuřnořci bywáią wychowani [*in magna vitae licentia educantur*]: báwią ie tańcámie/ lutniámie/ řpofńnemi pieřniámie *ModrzBaz* 12.

[*Wyrażenie przyimkowe*: »bez pieščzoty«: czuy fię Zwierchnořć wřzeláka/ ochotnie/ przyřtoynie/ co ná kogo włożono/ bez pieščzoty wykonywáiąc. *ArtHom* C4.]

4. *Przepych, dobrobyt, zbytek; zbytřowne przedmioty, potrawy; mollities* *Modrz, Cn* (8) : Alie ty řnać wieczey myřłył Poky poty řwiata zażył. Alec to omilne fořky Bo řmierć niedbá a nitrořky Oty rozliczne pieščzoty Ani o drogie kliynoty. *RejKup* F; [*figi, cukry, rozynki itp.*] ty pieščzoty/ pořpolicie ná ludzi przywodzá kłopoty. *RejZwierc* 38v, 34v; Bo w thákiey pieščzocie/ iáko on [*Bóg*] nas thu pořtánowić raczył/ dawřzy nam w moc wřzytki rołkofzy řwiátá tego/ by nas nie vpomináł [...] dawnobychmy go zápomnieli *RejPos* 127v; *RejZwierc* 159v.

piieszczota czyja (1): Iedno by nam trzebá wiáć thych pieščzot řwoich/ thych pũłmiřkow/ tych rzezáných áxámitkow/ y thych rozmáitych wymyřłow nářzych *RejZwierc* 187v.

W *połáczeniu szeregowym* (1): Bo nie bez przyczyny fię chlubi ten że *Numanus Remulus*/ że z młodych lat przywykł pracy/ á leniřtwá/ pieščzoty/ y zbytku nigdy nieznał *ModrzBaz* 109v.

Przen (1) : Ale nas ták mářny řwiát w řwych pyeščzotách zbłáźnił/ Iź y ciebye y wřzyřtki pocźciwe podrażnił. *RejZwierc* A5v.

*** *Bez wystarczającego kontekstu (3)* : Lascivia, Piełczotá/ rołpułtá/ przekwiecánie. *Mqcz* 184d; Lenocinium, Piełczotá/ gábánie/ przekwintowánie. *Mqcz* 188d; Mollities sive, mollitia animi, Leniwość vmyłłu/ niedbáłość/ piełczotá. *Mqcz* 229d; [A verbis formantur nomina, vt [...]. Pieścić/ Pieściotá. *StatorGramm* F5v].

Cf 1. **PIESZCZENIE**, PIEŚĆLIWOŚĆ

JB*i*